

UDENRIGSMINISTERIET

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om midlertidig handelsliberalisering for Ukraine

KOM(2022) 195 final

Nyt notat

Enhed:

HPA

Dato:

04-05-2022

Sagsnummer:

2022-16692

Bilag:

-

1. Resumé

Kommissionen har fremlagt et forslag til forordning om midlertidig ensidig handelsliberalisering for ukrainske varer eksporteret til EU. Forslaget omfatter midlertidig suspension af toldtariffer, toldkvoter samt indgangsprisordningen for frugt og grøntsager. Dertil foreslås suspension af EU's anti-dumping-tiltag og beskyttelsesforanstaltninger over for Ukraine. Forslaget har en varighed på ét år. Formålet er at bidrage til at afhjælpe de økonomiske og handelsmæssige udfordringer for ukrainsk økonomi, der er opstået som følge af Ruslands invasion. Tiltaget ventes at have begrænsede statsfinansielle konsekvenser samt begrænsede konsekvenser for dansk erhvervsliv. Regeringen støtter forslaget.

2. Baggrund

EU og Ukraine indgik i 2014 en associeringsaftale, der udgør rammerne for forholdet mellem EU og Ukraine. Aftalen har bl.a. til formål at fremme økonomiske og handelsmæssige bånd mellem EU og Ukraine og gradvist øge integrationen af Ukraine i EU's Indre Marked. Som del af associeringsaftalen blev der indgået en dyb og omfattende frihandelsaftale (DCFFTA), der har været midlertidigt anvendt siden 2016. Med handelsaftalen bliver tolden fjernet for stort set alle varer over en tiårig periode. Der er således fortsat told på visse varer, ligesom der også er toldkvoter for nogle landbrugsvarer. Den samlede associeringsaftale trådte i kraft den 1. september 2017 efter national ratifikation i alle EU-medlemslande.

Ukraine har i lyset af den vanskelige økonomiske situation i landet efter Ruslands invasion anmodet EU om i videst muligt omfang at lette betingelserne for ukrainsk eksport til EU. Parallelt med behandlingen af forslaget om handelsliberalisering arbejder Kommissionen også på at fremme ukrainsk eksport ved at lette praktiske og logistiske udfordringer ift. toldbehandling, transport, fødevarekontrol m.v.

3. Formål og indhold

Kommissionen har den 27. april 2022 fremlagt forordningsforslag om midlertidig handelsliberalisering for Ukraine. Forordningen har til formål at bidrage

til at afhjælpe de negative økonomiske konsekvenser for Ukraine, der er opstået som følge af Ruslands invasion.

Forordningsforslaget om midlertidig unilateral handelsliberalisering for Ukraine vil suspendere alle udestående toldtariffer og importafgifter på ukrainsk eksport til EU. Dette berører 1) afskaffelse af told på industriprodukter, der er omfattet af udfasning af told ved udgangen af 2022, 2) suspension af indgangsprisordningen for frugt og grøntsager, samt 3) ophævelse af alle toldkvoter og told på import af landbrugsprodukter og forarbejdede landbrugsprodukter fra Ukraine. Endvidere vil anti-dumping-told på ukrainske varer ikke blive indkrævet. Endelig vil anvendelse af generelle beskyttelsesforanstaltninger jf. forordning 2015/478 være midlertidigt suspenderet fsva. import med oprindelse i Ukraine.

Forslagets varighed er et år, hvorefter tiltaget automatisk vil udløbe.

De foreslåede forbedringer for Ukraines markedsadgang til EU ændrer ikke handelsvilkårene for EU's eksport til Ukraine og er betinget af, at Ukraine ikke ændrer vilkårene herfor f.eks. ved at introducere nye eller øgede toldsats, medmindre dette tydeligt kan begrundes i krigssituationen. Dertil skal eksisterende oprindelsesregler og procedurerne relateret hertil fortsat overholdes. Endvidere skal Ukraine fortsat respektere demokratiske principper, menneskerettigheder, grundlæggende frihed og retssikkerhed. Ved brud på disse betingelser kan EU helt eller delvist ophæve de midlertidige handelsliberaliseringer for Ukraine. Forslaget indeholder herudover en specifik beskyttelsesforanstaltning, hvorunder de midlertidige handelsforanstaltninger kan ophæves, hvis et produkt importeret fra Ukraine under den midlertidige ordning forvolder eller truer med at forvolde alvorlige vanskeligheder for EU-producenter af samme eller direkte konkurrerende varer. Kommissionen bemyndiges til at træffe beslutning om ophævelse af de midlertidige handelsforanstaltninger gennem en gennemførelsesretsakt efter at have undersøgt om betingelserne herfor er opfyldt.

Forslaget om handelsliberalisering er i overensstemmelse med implementeringen af EU-Ukraine-associeringsaftalen, herunder særligt etableringen af et dybt og omfattende frihandelsområde. Dertil er forslaget i tråd med EU's generelle fordømmelse af Ruslands invasion samt EU's økonomiske og militære støtte til Ukraine. EU's handelspolitiske strategi understreger desuden vigtigheden af styrket økonomisk samarbejde med landene i det østlige partnerskab.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver og skal derfor godkende forordningen. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at nærhedsprincippet ikke finder anvendelse, idet Unionen jf. artikel 3 i TEUF har enekompetence fsva. handelspolitik. Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Forslaget skønnes at få begrænsede statsfinansielle konsekvenser via det danske bidrag til EU-budgettet, som ventes at opleve et tab af toldindtægter. Baseret på importen fra Ukraine i 2021 vurderer Kommissionen, at forslaget maksimalt vil medføre et indtægtstab på 65,6 millioner euro fordelt på tabte toldindtægter på 31 millioner euro og tabt anti-dumping-told på 34,6 millioner euro. Samtidig anfører Kommissionen, at disse tal sandsynligvis vil være lavere i realiteten, da importen fra Ukraine forventeligt vil falde ift. tidligere år som følge af krigen. Danmarks bidrag til EU's egne indtægter udgør ca. 2 pct.

Forslaget vurderes at have begrænsede konsekvenser for dansk erhvervsliv, bl.a. henset til omfanget af samhandlen mellem Danmark og Ukraine.

Sagen forventes at medføre mindre administrative meromkostninger for staten. Der forventes ikke at være lovgivningsmæssige konsekvenser. Der forventes heller ikke konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet, idet ukrainske produkter fortsat skal leve op til standarderne på det Indre Marked.

8. Høring

Sagen har ikke været i sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Henset til EU27-enigheden om massiv flerspektret støtte til Ukraine er det forventningen, at forslaget vil nyde bred opbakning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen har på det skarpeste fordømt Ruslands uprovokerede militære aggression imod Ukraine. Det er regeringens holdning, at EU i videst muligt omfang skal bistå Ukraine med at afbøde de negative konsekvenser, som krigen uforskyldt har påført landet. Derfor støtter regeringen forslaget, der kan bidrage til at opretholde ukrainsk eksport til EU og understøtte Ukraines økonomi i en meget vanskelig situation. Regeringen finder, at forslaget bør vedtages hurtigst muligt med henblik på at sikre, at de forbedrede handelsvilkår kan komme Ukraine til gavn snarest. Regeringen støtter desuden arbejdet i EU med at identificere yderligere handelsrelaterede tiltag, der kan hjælpe den ukrainske økonomi.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.